

DR.dk's dækning af corona-krisen

Christian Hildgaard Hansen (62926)

Jonna Irene Ørris (63920)

Michelle Mei Shu Moqadam (63880)

Vejleder: Anne Kirstine Hermann

Antal tegn: 71.997

Abstract

This paper examines DR.dk's coverage of the corona-crisis in Denmark. It does so in a comparative way, looking at the media coverage of both the first and second wave of the pandemic. It focuses on the journalistic norms of objectivity, neutrality and balance. With that it also investigates who dominates the agenda - the media itself, the government or a third party. The research design is built around a quantitative content analysis. Our research is centered around news articles split into two periods with the first wave of the crisis lasting from march 2. to march 22. and the second wave going from october 22. to november 11.

It concludes that DR.dk's coverage of the first wave of the pandemic bore the mark of being less balanced, having fewer sources and with that the government highly influenced the agenda. The coverage of the second wave of the pandemic presents itself in contrast to this. In relation to the theory of *The spheres of journalistic objectivity*, we see a development from the sphere of consensus in the first wave to the sphere of legitimate conflict in the second wave. As a result of this the government was the primary agenda setting actor in the first wave. While this continued to some extent in the second wave, oppositional parties - and the media by extension - had more influence on the agenda during the second wave.

Indholdsfortegnelse

DR.dk's dækning af corona-krise	0
Abstract	1
1. Indledning	4
1.2 Problemfelt	4
1.3 Problemformulering & hypoteser	6
Problemformulering	6
Hypoteser	6
Teori	7
2.1 Media Events	8
2.2 De Journalistiske Sfærer	9
2.3 Agenda Setting	11
2.4 Sammenspil mellem teorier	13
Metode	14
3.1 Rammen om projektet	14
3.2 Medieindhold i bredden	15
3.3 Forskningsdesign i praksis	16
Afgrensning af perioder	16
Udvalg og afgrænsning af empiri	17
Kodningskategorier	18
3.4 Afgrænsning	20

Analyse	21
4.1 Corona-krisen som et media event	21
4.2 Resultater fra indholdsanalysen	23
Antal kilder	23
Kildetyper	23
Myndigheder	24
Refleksiv eller indekserende	25
Konflikt og balance	26
Pressemøder som objekt	27
Brug af grafikker	27
Delkonklusion	28
4.3 Diskussion af resultater	28
De journalistiske sfærer	29
Agenda setting	30
Media events	32
Konklusion	32
Litteraturliste	34

1. Indledning

1.2 Problemfelt

”Det er journalistikkens kerneopgave i respekt for fagets etiske regler, at holde øje med, om magthavere og ansvarlige på alle områder overholder lovgivning, gældende regler og deres egne normer.” (Journalistforbundet).

Ovenstående citat er et udsnit af Dansk Journalistforbunds definition på god journalistik. Denne forståelse af journalistik har rødder i forestillingen om pressen som den fjerde statsmagt – eller demokratiets vagthund. Men kan og bør pressen leve op til dette i krisetider?

Den 11. januar 2020 rapporterede Kina om det første dødsfald af en på det tidspunkt ukendt virus. Siden har denne virus, der officielt har navnet SARS-CoV-2, spredt sig globalt. Den 27. februar 2020 blev en dansk mand konstateret smittet, og siden har man også i det danske samfund især skulle forholde sig til det, der nu har udviklet sig til en pandemi.

Den tredje marts 2020 indkaldte Regeringen til et corona-relateret pressemøde. Det første pressemøde af mange, hvor Regeringen udmeldte nye restriktioner, der havde til formål at bremse smittespredningen i Danmark. Det blev efterfulgt af endnu et pressemøde den 11. marts, hvor Mette Frederiksen informerede befolkningen om en omfattende nedlukning af samfundet. Denne nedlukning har haft store konsekvenser for det danske samfund. Ydermere ændrede den verdensomspændende corona-pandemi de politiske spilleregler. Processen fra lovforslag til vedtaget lov blev forkortet væsentlig, hvilket kan have negative implikationer for den parlamentariske process. Denne ændring af de politiske spilleregler påvirkede ligeledes medierne. Eksempelvis har medierne også været nødsaget til at følge med i dette tempo, samtidig med at man kunne forestille sig, at den parlamentariske proces er blevet mindre transparent grundet den øgede hastighed.

Anderledes ser det dog ud, hvis man kigger på forbrugsvaner. Her kan corona-nedlukningen ses som et drømmescenarie for pressen, i og med at danskerne i særdeleshed øgede deres medieforbrug. En undersøgelse foretaget af Mediernes Forsknings- og Innovationscenter, SDU, om mediedækningen under corona, udgivet den 27. april 2020, viste, at mere end 95% af Danmarks befolkning benyttede et eller flere medier til at holde sig opdateret om krisen.

Ydermere viste undersøgelsen også, at danskernes medievaner var anderledes i den første måned af pandemien, hvor særligt flow-tv vandt frem. Adjunkt Lise Heiselberg vurderede således at: ”Mediernes dækning er afgørende for, at borgerne kan holde sig opdateret og danne holdninger om, hvordan politikere og myndigheder håndterer corona-krisen.” (Jørgensen, 2020).

Mange pressefolk mente dog ikke, at medierne levede op til dette ansvar. En række journalister og chefredaktører gæstede Presselogen den 29. marts 2020, hvoraf flere kritiserede mediernes håndtering af krisen. Journalist Asger Juhl sagde bl.a. at: ”[...] i starten af corona-krisen der svigtede de danske medier simpelthen deres opgave. Man blev en eller anden form for talerør for myndighederne.” (Presselogen, 29/03/2020: 27:09-27:19).

Det nikkede journalist Anne Lea Landsted genkendende til. Politikens chefredaktør, Christian Jensen, erkendte også, at medierne – herunder Politiken – ikke dækkede de første uger af krisen tilstrækkeligt kritisk. Senere reflekterede han over rollen, som pressen bør spille i krisetider:

”Vi har brug for en kritisk presse, der kan sætte perspektiv, et kritisk perspektiv, på myndighederne og Regeringens håndtering. Det har vi brug for, også i krisetider – jeg vil faktisk sige ikke mindst i krisetider. [...] Vi er i undtagelsestilstand, også i den demokratiske proces, og når vi er det, så skal pressen være ekstraordinært kritisk.” (Presselogen, 29/03/2020: 46:16-46:49).

Dette understreger dels forståelsen af pressen som demokratiets vagthund. Det er dog opsigtsvækkende, at Christian Jensen deler denne forståelse af journalistik, men på samme tid erkender, at selv Politiken ikke formåede at leve op til denne rolle i de tidlige uger af corona-krisen. Det understreger således den usædvanlige situation, som medierne stod i, der resulterede i, at den kritiske journalistik – efter journalisternes og redaktørernes egne udsagn - for en tid gik i glemmebogen.

Vi observerede hertil en kontrast til dækningen af corona-krisens anden bølge, som umiddelbart fremstår væsentligt mere kritisk end dækningen under første bølge. Denne observation er grundlaget for dette projekt.

Vi mener særligt, at den mere kritiske dækning eksemplificeres i *Detektor: Her svarer Mette Frederiksen udenom i minksagen*, udgivet på DR.dk den 18. november 2020. I analysen fremhæves en række spørgsmål, der stiller Mette Frederiksen og Regeringen til ansvar samt

Mette Frederiksen svar til disse. At Detektor vælger denne tilgang til sagen, indikerer, at medierne ikke blot agerer talerør for myndighederne i denne periode.

Det er netop forskellen på mediedækningen af første bølge og anden bølge af coronavirus i Danmark, vi ønsker at undersøge. De to bølger har vi valgt at eksemplificere ved tidsperioderne 2. marts - 22. marts første bølge, og anden bølge 22. oktober - 11. november. Hertil skal det siges, at konteksten af dækningen selvfølgelig afviger, da omstændighederne for dækningen var anderledes bl.a. fordi samfundet ikke blev lukket ned i samme omfang i anden bølge af virussens udbrud. Således skal det understreges, at vi blot vil undersøge, hvordan dækningen reelt var. Vi vurderer derfor ikke aktivt, hvorvidt der er tale om en god eller dårlig dækning af corona-krisen. Vores resultater kan dog fortsat perspektiveres i forhold til eksisterende journalistiske-diskurser (jf. Journalistforbundets definition af god journalistik.).

1.3 Problemformulering & hypoteser

Problemformulering

Hvad karakteriserer DR.dk's dækning af Covid-19 i hhv. første og anden bølge af pandemien i forhold til de journalistiske normer om objektivitet, neutralitet og balance, og hvordan kan det ses i forhold til, hvem der har sat dagsordenen?

Hypoteser

- 1. Den første bølge af corona-krisen er præget af færre kilder end anden bølge, fordi der var politisk konsensus om håndteringen af krisen.***

I den første bølge af corona-krisen indgik man brede politiske aftaler om håndteringen af krisen. Den politiske konsensus gjorde det unødvendigt at høre fx oppositionspartier om hjælpepakker, da de selv er en del af den pågældende aftale. I stedet lader man Regeringen få taletid, da de skal kunne favne hele Danmark.

- 2. Politisk konsensus eliminerede politiseringsanledninger for oppositionen i første bølge. Derfor havde Regeringen frit spil til at sætte dagsordenen.***

Da mediernes evne til at påvirke den politiske dagsorden særligt afhænger af ikke-Regeringspartier, har den politiske konsensus gjort det sværere for medierne at have en dagsordensættende funktion. Derfor har mediernes rolle i første bølge været reduceret til at indeksere den regeringens dagsorden.

3. I anden bølge af corona-krisen er DR.dk's dækning forholdsvis mere reflektiv end i første bølge grundet anderledes emnekaraktistika.

Her er der tale om, at emner i anden bølge var defineret ved andre karakteristika end i den første bølge. Vi forventer, at emnerne på dagsorden i højere grad var præget af konflikt. Eksempelvis formoder vi forud for vores kodning, at der i første bølge var fokus på almene sundhedsfaglige råd for at undgå spredning af virus, hvor anden bølge var præget af mere politisk bestemte emner som fx. minksagen. Det er relevant, da samspillet mellem mediernes og den politiske dagsorden er determineret af, hvilken slags emne man har med at gøre. Er emnet konfliktfyldt, forventes det at dækningen lever op til en række institutionaliserede idealer, som fx. balancenormen.

Teori

I følgende afsnit vil vi redegøre for projektets teoretiske ramme. Indledningsvis vil begrebet media events danne grundlaget for, hvilken forståelse vi har af corona-krisen. Dernæst præsenteres teorien om de tre sfærer for journalistisk objektivitet af Daniel C. Hallin. Til slut vil vi gøre rede for Maxwell McCombs udlægning af pressens dagsordensættende funktion med teorien Agenda-setting. Vi har valgt at kombinere denne tilgang til Agenda-setting med teksten *Medierne og den politiske dagsorden: En tango med fører?* (2010), skrevet af de danske forskere Christoffer Green-Pedersen og Rune Stubager.

2.1 Media Events

Som Statsministeren sagde det på et pressemøde tilbage i marts, så er og bliver corona-krisen en ekstraordinær situation (Regeringen, 2020). Af den grund har vi i dette projekt også en forventning om, at corona-krisen har skabt en ekstraordinær situation for journalistikken. Heraf er det relevant at gøre rede for begrebet media events, der er begivenheder, som har evnen til at skubbe til de vante journalistiske normer og rutiner.

Media events defineres som begivenheder, der er forberedte. Derfor tildeles medierne både rum og plads til at organisere mediedækningen, som er forudsætningen for et media event. Selvom corona-krisen ikke er en planlagt begivenhed, så vil vi argumentere for, at den på mange måder har brudt med de vante normer og rutiner i samfundet, såvel som for journalistikken. Ofte er sådanne events organiseret af statslige organisationer, som fx. Regeringen, der også ønsker at præge mediernes dækning af eventet. Man finder derfor, at der tit samarbejdes herom. Ydermere er det karakteriserende for media events, at de transmitteres live.

Fra journalistisk hold betyder den ændring eller brud med de faste rutiner og normer, som et media event foreskriver, fx at de traditionelle nyhedskriterier fylder mindre i medie billedet. Ofte vil der med media events være skruet ned for konfliktkriteriet, som traditionelt ellers fylder meget i journalistikken. Fokus er i stedet på at skabe et fælles narrativ om eventet. Dette ses også, ved at journalisterne selv forholder sig mindre kritisk til begivenheden og dens essentielle aktører. Derimod anlægges der en mere positiv tone (Jørndrup, 2012: 7). Derudover fordrer media events ikke kun medierne til at bryde med deres rutiner, men også publikummet forventes at tilrettelægge og bryde med deres hverdag så de kan følge med i eventet (Ibid.).

Media events skal desuden forstås som historiske, hvilket er med til at understøtte begivenhedens legitimitet. De er historiske i den forstand, at de ifølge Dayan og Katz: “[...] strive to mark a new record, to change an old way of doing or thinking, or to mark the passing of an era [...] the turning-point character of the event is central” (Jørndrup, 2012: 7). Media events som corona-krisen har dermed en integrerende funktion, samtidig med at de fordrer en fornyelse af autoriteternes legitimitet og borgernes loyalitet overfor fællesskabet (Ibid.: 8).

Vi ønsker ved hjælp af dette media event begreb, at opnå en forståelse for den funktion som corona-krisen, og i forlængelse heraf bl.a. Regeringens pressemøder, har haft. Vi forventer, at

begrebet kan bruges til at sætte fokus på de journalistiske produktionsbetingelser ved eksempelvis et pressemøde, og hvilken betydning det har for det endelige narrativ der skabes.

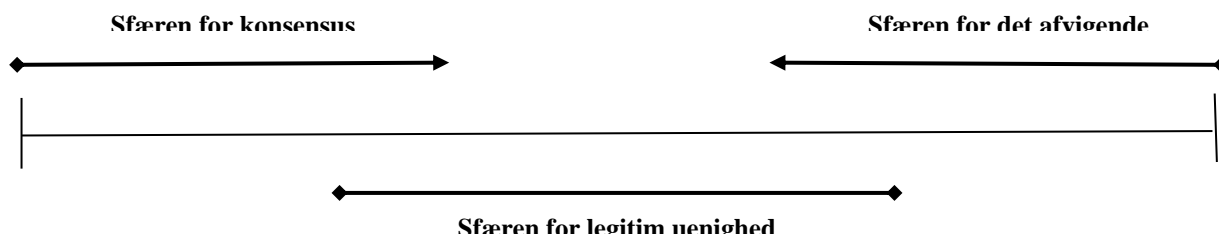
2. 2 De Journalistiske Sfærer

For at vi kan sige noget om, hvilken effekt corona-krisen og pressemøderne som media events har for journalistikken, må vi også have en grundlæggende forståelse af, hvordan journalistikken opererer i forhold til de emner, som den beskæftiger sig med. Her opstiller Daniel C. Hallin i sin tekst om amerikanske mediers dækning af Vietnamkrigen fra start-50'erne til krigens afslutning i 1975, *The Media, the War in Vietnam, and Political Support: A Critique of the Thesis of an Oppositional Media* (1986), tre sfærer, hvori journalistik kan bevæge sig.

De tre sfærer udgøres af 1) Sfæren for *konsensus*, 2) sfæren for *legitim uenighed* og 3) sfæren for *det afvigende*. Alt afhængig af, hvor et givent emne placeres inden for de tre sfærer, ændres den journalistiske tilgang til emnet. Dette influerer især de journalistiske normer om objektivitet, neutralitet og balance, som vi ønsker at beskæftige os med i henhold til dækningen af corona-krisen.

Det er vigtigt at understrege, at sfærerne er idealtyper. De er i deres fremstilling gensidigt udelukkende, men i praksis giver det mening at forstå dem som et spektrum (se figur 1.1). Det betyder grænserne for, hvor et givent emne placeres er flydende. Derfor kan et givent emne også befinde sig i en gråzone mellem to sfærer. Ydermere er det den samfundsmæssige kontekst, der er determinerende for, hvor på spektret forskellige emner placeres (Hallin, 1986: 21).

Figur 1.1: Journalistens tre sfærer

Den første sfære, sfæren for konsensus, er karakteriseret ved en enighed om de sociale objekter, der beskrives. I sin essens er der kun et legitimt ståsted at antage, når det kommer til disse emner. Journalister finder det derfor ikke nødvendigt, at forholde sig objektivt til de pågældende emner ved fx. at balancere de forskellige udtalelser. Tværtimod spiller journalistik inden for denne sfære en konservativ og legitimerende rolle. Journalistik kan på den måde være med til at vedholde det eksisterende hegemoni. Eksempler på emner der oftest placerer sig inden for denne sfære, kunne være landsholdssport og kongehuset (Hallin, 1986: 21).

Sfæren for legitim uenighed er derimod kendetegnet ved et større fokus på objektivitets- og balancenormen. Her forventes det, at der om emnerne er uenighed. Journalistikken må derfor indtage et neutralt standpunkt og gøre dækningen så balanceret som muligt. Et eksempel herpå kunne fx. være valgkampe og andre politiske begivenheder af den art (Ibid.).

Den sidste sfære, sfæren for det afvigende, defineres ved, at journalistik fungerer som en grænse-mekanisme for de synspunkter, der vurderes som værende uværdige eller direkte modstridende med de gængse normer i samfundet. Neutralitetsnormen frafalder derfor. I stedet får journalistik til opgave at afsløre, fordømme eller udelukke de synspunkter, der krænker eller udfordrer de værdier, hvorom der er konsensus. Et eksempel herpå kunne være fascisme (Ibid.).

Vi ønsker ud fra denne teori specifikt at sætte fokus på objektivitetsnormen og heraf balance- og neutralitetsnormen. Vi vil her undersøge om DR.dk forholder sig forskelligt til disse normer, i de to perioder vi arbejder med.

2.3 Agenda Setting

Som tidligere beskrevet så er corona-krisen en ekstraordinær situation, der kan ændre på mediernes rutiner og normer. Ifølge Maxwell McCombs har netop mediernes tilgang til emner en stor indflydelse på, hvad der bliver offentlighedens dagsorden. McCombs definerer i artiklen *The Agenda-Setting Function of The Press* (2005) mediernes funktion i samfundet som dagsordensættende. I forlængelse heraf diskuterer Christoffer Green-Pedersen og Rune Stubager i artiklen *Medierne og den politiske dagsorden: En tango med fører?* (2010), hvilke dynamikker der er med til at styre mediernes dagsorden og den politiske dagsorden.

Journalistforskeren Maxwell McCombs definerer agenda-setting (red. dagsordensætning) som evnen til at flytte en dagsorden til en anden. Agenda-setting tager primært udgangspunkt i mediernes dagsordensættende funktion i kraft af deres til- og fravalg af begivenheder. Ifølge McCombs er netop mediernes valg med til at skabe befolkningens og politikernes meninger og holdninger (McCombs, 2005: 157). Ydermere kan man se på mediernes udvælgelse og fremstilling af begivenhederne gennem to niveauer (Ibid.: 160). I det første niveau handler det om at skabe opmærksomhed omkring et objekt - eksempelvis en offentlig person eller problemstilling (Ibid.: 160). På det andet niveau handler det om, hvilken betydning et objekt tillægges i form af egenskaber. Her er det medierne, der bestemmer, hvilke egenskaber der bliver fremhævet eller udeladt. Af den grund har medierne evnen til at påvirke befolkningens tanker og følelser, samt hvordan befolkningen skal forholde sig til udvalgte objekter (Ibid.: 161). Det gør de eksempelvis ved at kontrollere, hvilke egenskaber af corona-krisen der skal rettes ekstra opmærksomhed mod.

McCombs vurderer, at der er stort overlap mellem de emner, der er på mediernes dagsorden, og de emner der er på offentlighedens og politikernes dagsorden. I forlængelse heraf refererer han til en række empiriske undersøgelser, og siger:

”These studies also report causal evidence that the pattern of emphasis in the news is a major determinant of the subsequent importance accorded to those issues by the public and by policy makers.” (Ibid.: 157).

Med andre ord dikterer pressen, ifølge McCombs, dagsordenen for både befolkningen og partier. Netop dette bliver der sat spørgsmålstejn ved af Christoffer Green-Pedersen og Rune Stubager i artiklen *Medierne og den politiske dagsorden: En tango med fører?*.

De stiller spørgsmålet, hvorvidt politik i medierne egentlig foregår på mediernes egne præmisser (Green-Pedersen & Stubager, 2010: 326). Som eksempel herpå kan man se på, når myndigheder indkalder til et pressemøde. Medierne har en pligt til at rapportere, hvad der er væsentligt for samfundet. Man kan så spørge om, hvorvidt medierne til et pressemøde er nødsaget til at følge myndighedernes logik, eller om de kan spille med på deres egne præmisser.

For at få en dybere forståelse af samspillet mellem de to dagsordener, så peger Green-Pedersen og Stubager på den internationale forskning foretaget af Stefaan Walgrave og Peter Van Aelst. I deres forskning fra 2006 fokuseres der på det, der kaldes for 'magtbalancespørgsmålet' - hvilke af de to dagsordener har kontrollen over, hvilke begivenheder der skal tildeles opmærksomhed? Der konkluderes, at det er et samspil. Det vil sige, begge parter skal deltage aktivt, samtidig menes det samspil dog at være politisk betinget.

Blandt hovedkonklusionerne i Walgrave og Van Aelsts forskning er, at den politiske dagsorden hovedsageligt er dikteret af *partikonkurrencedynamikker*. Her fremhæver de bl.a. at oppositionspartier ofte kun kommenterer på historier, som er: "[...] attraktive ud fra ønsket om at tiltrække vælgere." (Ibid.: 327).

Således er pressens evne til at påvirke den politiske dagsorden begrænset til emner, som partierne ønsker, skal være på dagsordenen. Dette skyldes, at historier på pressens dagsorden er politiseringsanledninger. Således kan partier, som har interesse i, at emnet er på den partipolitiske dagsorden, tvinge de øvrige partier til at tage stilling til det. Særligt oppositionspartier benytter ofte disse politiseringsanledninger (Ibid.: 330). Således kan der argumenteres for, at medierne har større indflydelse på oppositionspartiernes dagsorden, end Regeringens – om end det foregår på partiernes præmisser. Ifølge Green-Pedersen og Stubager foregår dækningen af politisk konflikt også primært på partiernes præmisser:

"[...] politik er ofte præget af konflikt og modsatrettede synspunkter. [...] Medierne vil dermed ofte automatisk dække for eksempel statsministerens pressemøder, politiske udspil fra partierne, politiske forhandlinger [...] medierne 'indekserer' den partipolitiske dagsorden, dvs. i et betydeligt omfang refererer den partipolitiske dagsorden." (Ibid.: 330-331).

I denne forstand er det den partipolitiske dagsorden, som påvirker mediernes dagsorden og ikke omvendt. Dette står således i modsætning til McCombs' påstand om, at det primært er

mediernes dagsorden, som påvirker den partipolitiske og den offentlige dagsorden. Dette er dog ikke ensbetydende med, at den partipolitiske dagsorden har entydig magt over de øvrige dagsordener. Green-Pedersen og Stubager fremhæver, at partier ofte er nødt til at underlægge sig medielogikker, for at kunne sætte emner på dagsordenen, mens medierne er nødt til at tilpasse sig efter den indbyrdes konkurrence mellem partierne for at sætte dagsordenen (Green-Pedersen & Stubager, 2010: 341-342).

Gennem agenda-setting vil vi belyse, hvem der har sat dagsordenen af medierne og Regeringen. I forlængelse heraf vil vi undersøge overlappet mellem mediernes og den politiske dagsorden under den nuværende corona-krise.

2.4 Sammenspil mellem teorier

Gennem vores teoriapparat har vi opbygget et ordforråd, der gør det muligt at diskutere dækningen af corona-krisen i Danmark. Media event begrebet muliggør en specifik forståelse af corona-krisen, som vi ved hjælp af teori om de journalistiske sfærer og agenda setting kan sætte i en mere specifik kontekst relateret til journalisters måde at producere nyheder på. Endvidere bidrager den med en teoretisk forståelse, der har været mulig for os at operationalisere og bruge til opstillingen af kodningskategorier til vores kvantitative indholdsanalyse.

Hallins teori om de journalistiske sfærer fremhæver, at særligt balancenormen er indikativ for journalistik, der omhandler omstridte emner, imens balancenormen frafalder, når der er bred konsensus om emnet. Med andre ord er journalisters indstilling til begivenheder ofte betinget af konflikt. Denne teori bidrager med en forståelse af, hvorfor den endelige dækning ser ud, som den gør. Alt imens bidrager agenda setting med en teoretisk forklaring på de omstændigheder, der skaber en medieret politisk konflikt, som nødvendiggør balancenormen. Hvorvidt disse omstændigheder var og er tilstedeværende i corona-krisen, kan muligvis forklare mediedækningens karakter, hvoraf media events bliver relevant.

Generelt set har vores teorier tilsammen bidraget til en nuanceret forståelse af vores valgte problemstilling. I kombination tillader de os at komme hele vejen rundt om problematikken. Vi mener derfor ikke, at de kunne have stået alene. Dog har vi gjort nogle teoretiske overvejelser, der er værd at bide mærke i. Den første omhandler McCombs' teori om agenda setting. Teorien er oprindeligt fra 1968, hvor medieforskningen siden har rykket sig. Teorien

tager alene udgangspunkt i mediernes evne til at sætte dagsordenen, hvoraf vi mener, dette syn er en smule mere fundamentalistisk, end hvad godt er i forhold til det komplekse samspil, medierne indgår i. Det er på baggrund heraf, at vi har valgt også at inddrage Christoffer Green-Pedersen og Rune Stubagers artikel *Medierne og den politiske dagsorden: En tango med fører?* McCombs bidrager med en god forståelse for agenda setting begrebet, mens at Green-Pedersen og Stubager bidrager med nuancer. Endvidere anlægger McCombs teori et mere positivistisk blik på sagen, som ikke nødvendigvis komplementerer det mere konstruktivistiske udgangspunkt, dette projekt tager.

Metode

I dette afsnit vil vi præsentere det metodiske grundlag for projektets undersøgelser. Først præsenteres det videnskabsteoretiske fundament, hvorefter den valgte analysemetode præsenteres og defineres. Slutteligt i kapitlet findes en mere praksisorienteret gennemgang af projektets metodiske grundlag.

3.1 Rammen om projektet

Projektet udspringer af en konstruktivistisk videnskabsteoretisk position. Dette er betydende for, hvordan medieindhold, og, i vores tilfælde, nyheder anskues. Nyheder vil aldrig være en 1:1-gengivelse af virkeligheden. Tværtimod. Sproget i teksten medvirker til at konstruere virkeligheden. Som konsekvens heraf, hvis sproget i teksten var anderledes, ville det billede, der skabes af virkeligheden også se anderledes ud. Gennem vores sprogbrug kategoriserer vi virkeligheden, og her er det essentielt at gøre sig bevidst om de holdninger og fordomme, der er med til at styre ens ordvalg (Haslebo & Haslebo, 2010: 7).

Sproget i sig selv kan derfor ikke forstås neutralt. Så selvom sproget er journalistens værktøj til at beskrive virkeligheden, må man i analysen heraf kigge bag det tegnsystem, som sproget udgør og anskue det i en kontekstuel sammenhæng for at forstå den repræsentation af virkeligheden, som er vores genstand for analyse (Ibid.).

God videnskab har inden for den konstruktivistiske retning til opgave at antaste de vedtagne sandheder i samfundet med det formål at skabe et rum for alternative forståelser. Selvom vi i vores projekt ikke ønsker at foretage en normativ vurdering af DR.dk's dækning af hhv. første

og anden bølge af corona-pandemien, ønsker vi at stille spørgsmålstejn ved dækningen for at diskutere mediernes rolle (Pedersen, 2012: 225). Vores valg af metode er dog ikke styret af konstruktivismens ontologiske udgangspunkt. Vi er bevidste om, at vi i vores undersøgelse undersøger de repræsentationer af virkeligheden, der gennem sproget i artiklerne skabes, men i arbejdsprocessen ses de som faktuelle, da det muliggør vores kodning. Vi ønsker herefter at diskutere resultaterne i et konstruktivistisk perspektiv - hvad betyder resultaterne for det virkelighedsbillede der skabes?

3.2 Medieindhold i bredden

Med vores forskningsspørgsmål søger vi at indfange bredden af problemet. Vi ønsker, at kunne sammenligne på tværs af tidsperioder. Det kræver, at vi danner os et mere overordnet billede af begge perioder, og dermed at vi forholder os til vores empiri i bredden. Vi vil gerne kunne sige noget om, hvad der gør sig gældende for de repræsentationer, der skabes af virkeligheden i begge perioder. For at kunne sammenligne DR.dk's dækning af hhv. første og anden bølge af corona-pandemien i Danmark, har vi derfor valgt at foretage en kvantitativ indholdsanalyse. Indholdsanalysen giver mulighed for at undersøge generelle mønstre og tendenser samt forekomsten af disse i det undersøgte fænomen.

Med en indholdsanalyse er der tale om, at vi kategoriserer store mængder tekst med vores problemstilling for øje. Tekst skal dog forstås som et bredt begreb. I vores tilfælde vil det være nyhedsartikler fra DR.dk. Kategoriseringen af data finder sted på baggrund af de kodningskategorier, man som forsker opstiller og beskriver. Derfor har vi også, inden vi er gået i gang med selve analysearbejdet, opstillet nogle hypoteser om resultatet af vores undersøgelse (Elmelund-Præstekær, 2014: 189-190) .

Den analyserende del består dermed i at analysere tekst i forhold til de givne kategorier og undersøge forekomsten af dem. Vi går til dannelsen af disse kategorier både deduktivt og induktivt. Det skal forstås som, at vi først søger at operationalisere vores udvalgte teori på en sådan måde, at vi får nogle konkrete kategorier, vi kan læse efter i artiklerne. Efterfølgende har vi på baggrund af en pilot-gennemlæsning af vores data også oprettet kodningskategorier, der tager udgangspunkt i det, der fremstår som centralt i empirien i forhold til vores forskningsspørgsmål.

Da vi arbejder med afgrænsede perioder, har vi i den endelige analyse alle enheder med for begge perioder. Vi kommer dog til at kode på det højeste niveau ved at kigge på teksten som helhed frem for at registrere fx enkelte sætninger. Dette gør vi, da vi ønsker en forståelse for det billede, der dannes af hele artiklen, samtidig med at det giver os mulighed for at kunne arbejde med et større datasæt i form af længere tidsperioder. Opsamlende kan det siges, at vi foretager en komparativ indholdsanalyse, hvor vi koder de to perioder separat for efterfølgende at sammenligne det billede, vi får af DR.dk's mediedækning af corona i hhv. første og anden bølge af corona.

3.3 Forskningsdesign i praksis

Afgrænsning af perioder

Vores empiri er afgrænset af de perioder, vi har valgt at beskæftige os med. Det vil sige, vi har hentet alle artikler fra DR.dks hjemmeside i de to perioder. Den første periode går fra hhv. 2/3-2020 til 22/3-2020, mens at den anden perioden går fra 22/10-2020 til 11/11-2020. Vi har valgt en periode på tre uger, da vi ønskede en bredere fornemmelse af dækningen, samtidig med det skulle være realistisk for at kode alt materialet inden for vores tidsramme. Havde vi eksempelvis valgt kun at forholde os til en uge i hver af de to perioder, havde der været risiko for, at vi havde siddet med et skævt billede af den virkelighed, der konstrueres, da en given problemstilling snildt kan fylde en hel nyhedsuge. For yderligere at mindske risikoen for dette, har vi valgt vores perioder ud fra nogle nedslagpunkter. Det skal forstås som, at vi i vores afgrænsning af perioderne har taget udgangspunkt i nogle bestemte begivenheder, der har været skelsættende for corona i Danmark. For den første periode fandt vi frem til blandt andet Sundhedsstyrelsens pressemøde fra d. 2/3-2020, hvor det blev slået fast, at flere en halv million danskere risikerer at blive smittet med coronavirus. Endvidere ønskede vi også at have dækningen af nedlukningen af Danmark med, der blev fremlagt af Mette Frederiksen på et pressemøde d. 11/3-2020. Med ønsket om at kunne sige noget mere overordnet om periode, valgte vi at lade perioden gå til 21 dage. Den længere tidsramme skulle gerne give medierne tid til også at forholde sig til udfaldet af de forskellige pressemøder.

Perioden på 21 dage skulle således også matches i efteråret, hvor smitten med coronavirus i Danmark begyndte at stige igen, og der tales derfor om en anden bølge. Her gik vi ud fra samme princip om at finde nogle nedslagpunkter, der kunne være med til at indramme vores periode.

Her fandt vi frem til pressemødet d. 23/10, hvor Mette Frederiksen slog fast, at den anden bølge af coronavirus havde ramt Europa, samtidig med at man indskærpede restriktionerne i Danmark. Ydermere fandt der også et pressemøde sted d. 4/11, hvor Mette Frederiksen beordrede, at alle mink i Danmark skulle slås ihjel, for at forhindre en mutation af virusset skulle influere mulige vacciner. Det skal dog siges, at vi efter vores kodning stødte på en enkelt artikel fra d. 13/11-2020, som er blevet taget med ved en fejl. Vi mener dog ikke, at dette har nogen indflydelse på det store billede.

Samtidig skal det siges, at vi i de to perioder har forskellige mængder empiri. Det er selvfølgelig ikke bestemt af os, men kunne skyldes, at nyhedsværdien for corona artikler falder i den anden periode. Her har vi nemlig kun 65 artikler, mens at vi fra den første bølge har 130 artikler. Vi kunne have forsøgt at matche vores datasæt, men vi mener ikke, det kan forsvares at forlænge den anden periode blot af den årsag. Samtidig finder vi det også sigende, at antallet af artikler svinder.

Udvalg og afgrænsning af empiri

Gennem en søgning på hhv. DR.dk og Infomedia fandt vi frem til, at Infomedia ikke viste alle de artikler, vi kunne se på DR.dk. Vi valgte derfor, for at sikre at vi fik alle artikler med fra de to perioder, at bruge DR.dk's søgemaskine, til trods for det er nemmere at kontrollere og afgrænse sin søgning på Infomedia. Vi valgte at arbejde ud fra fem søgeord, vi tænkte primært ville frembringe artikler omhandlende corona. Herunder; corona, covid-19, restriktioner, tiltag og pressemøde. Grundet tvivl om, hvorvidt DR.dk's søgemaskine trunkerer søgeordene, har vi søgt på den korteste version af ordet. Her er der en mulig fejlkilde, idet vi har søgt på restriktioner frem for restriktion. Vi mener dog ikke, at det influerer det store billede. Ud fra hvert søgeord er vi på DR.dk's side scrollet ned til den givne periode og hentet alle artikler herfra, hvis de har omhandlet coronavirus i Danmark. Dette har vi gjort for begge perioder.

Efter at have indhentet empiri for begge vores perioder påbegyndte analysearbejdet. Vi valgte, for at få en fornemmelse for vores empiri, at lave en analyse af indholdet i bredden, altså en kvantitativ indholdsanalyse. For at sikre validiteten af denne undersøgelse startede vi med en pilot kodning. Vi valgte 10 artikler ud fra hver periode, hvoraf vi i den anden periode sad med to liveblogs, som vi i hele vores datasæt har valgt at skære fra. Vi endte derfor i vores pilot kodning med hhv. 10 artikler fra første periode og otte fra anden periode. Alle tre i gruppen

kodede disse artikler efter et kodningsskema, vi sammen havde udformet. I en sammenligning af vores resultater revurderede vi vores kodningsskema, og gik efterfølgende i gang med den endelige kodning af alle artikler.

Vi har valgt ikke at kode på DR.dk's minut for minut artikler samt liveblogs og andre artikler, der nævner ordet corona, men ikke omhandler det. De første to har vi valgt fra, da de adskiller sig for meget i genre fra de andre artikler. Da de foregår live, ofte samtidig med fx pressemøder, er de mere indekserende, og kunne derfor ende med at præge vores datasæt i en bestemt retning. Artikler der udelukkende indeholder ordet corona, men ikke omhandler pandemien, er valgt fra, da vi netop ønsker at undersøge det virkelighedsbillede, der ellers skabes i forbindelse med corona i Danmark. Et eksempel på en artikel, som vi har valgt fra, er *'Borat' taler ud om ny films mest tåkrummende scener: 'Jeg er skrækslagen og har lyst til at trække mig'*, som ikke er relevant for pandemien, men fortsat dukkede op i vores søgeresultater (se bilag 3).

Kodningskategorier

Vi koder på otte forskellige kategorier (se bilag 1). Herunder; antal kilder, kildetyper, hvem der taler først, konflikt, balance og hvorvidt artiklen er indekserende eller refleksiv, adfærdsvejledende grafikker og efter pressemøder som objekt. Her vil vi gennemgå de metodiske refleksioner bag kategorierne, hvoraf en definition af hver enkelt kategori kan findes i bilag 1.

Vi ønsker med vores indholdsanalyse, at kunne sige noget om, hvor dækningen af corona-krisen i Danmark placerer sig inden for de tre journalistiske sfærer. Heraf mener vi, at det er relevant at kigge på antal kilder. Det kan være med til at sige noget om, hvordan journalisten forholder sig til emnet. Indgår der kun en kilde, kunne man fx forestille sig, at der er konsensus om den givne problemstilling, og journalisten finder det derfor ikke relevant at balancere kildens udtalelser. Indgår der derimod mange kilder i en artikel, kan det ses som et journalistisk våben til at påråbe sig objektivitet.

Gennem vores pilot kodning kom vi frem til, at antallet af kilder er svære at tælle end som så. Vores oprindelige udgangspunkt for kategorien var at tælle alt med som kilde, hvis afsenderen fremgik tydeligt, og at udtalelsen blev brugt aktivt i artiklen. Det efterlod os dog med et alt for stort rum for fortolkning, og vi havde derfor meget forskellige resultater. For at sikre

undersøgelsens validitet har vi på bekostning af flere nuancer valgt kun at tælle direkte citater med som kilde.

Vi har inkluderet kildetyper og kategorien hvem der taler først for at få en fornemmelse for, hvem der er med til at sætte dagsorden. Indgår der kilder fra oppositionspartierne, og får de lov at tale først, kan man forvente, at de har været med til at sætte dagsorden (Green-Pedersen & Stubager, 2010: 330). Samtidig kan det sige noget om, hvor kritisk en artikel er, og dermed være med til at afsløre vinklen på historien. Det skal pointeres, at vi specifikt har kodet efter fx hvorvidt Regeringen, myndighederne og oppositionspartier indgår i artiklen, samt hvilken funktion de har (Bilag 1: 3). I forhold til kildetyper valgte vi efter vores pilot kodning at tilføje endnu en type; nemlig konsekvens eksperter, da vi ellers havde artikler, hvor vi hver især havde kodet dem som hhv. erfaringskilder og ekspertkilder.

Vi har valgt specifikt at kode efter konflikt, da det også kan være med til at sige noget om, hvor emnet placerer sig i forhold til de tre sfærer. Vi koder ligeledes efter balancenormen, for at kunne sige noget om de tre sfærer. Afhængigt af hvor på spektret for de journalistiske sfærer et emne befinder sig, er det især balance og heraf konflikt, der bliver påvirket. Som regel vil kriteriet om konflikt og normen om balance være fremtrædende, hvis emnet falder inden for sfæren for legitim uenighed. Behandles det modsat inden for sfæren for konsensus, forventes der ikke at være konflikt, og normen om balance er derfor ikke lige så relevant.

Det er også med det for øje, at vi kigger på, hvor hhv. indekserende eller reflektiv artiklen er. Heraf er begrebet indekserende lånt fra Green-Pedersen og Stubagers artikel om agenda setting (Green-Pedersen & Stubager, 2006: 331). Hertil har vi selv opstillet begrebet reflektiv som modstykke. Vi er bevidste om, at der her er tale om et spektrum, og de nuancer ikke kan indfanges med en indholdsanalyse. Indekserende er en pol på dette spektrum. Vi forstår en artikel som indekserende, hvis den i høj grad refererer en allerede eksisterende dagsorden, fx. Regeringens. Bringes der ny viden eller sættes sagen i perspektiv, er artiklen modsat reflektiv. Specifikt har disse definitioner for vores kodning betydet, at der ikke nødvendigvis har været en ligevægt mellem de to kategorier, idet der har skulle mindre til, for at en artikel er reflektiv, da indekserende forstås som en yderpol. Disse kategorier er umiddelbart mere fortolkende, men vi oplevede, at vi i vores pilot kodning, på baggrund af vores kodningsskema, havde kodet alle artikler ens i disse kategorier.

Yderligere har vi valgt at undersøge frekvensen af adfærdsvejledende grafikker. Gennem vores pilot-gennemlæsning så vi, at disse optrådte ofte i den første periode, men stødte ikke lige så meget på dem i den anden bølge. Da disse grafikker kan forstås som, at de indekserer Regeringen og myndighedernes dagsorden, er det sigende for projektet, hvis vi finder en forskel i frekvensen af dem mellem de to bølger.

Slutteligt har vi valgt også at undersøge, hvor ofte pressemøder optræder som objekt i artiklen. Med dette tages der udgangspunkt i, at artiklen ikke kunne have været skrevet, hvis ikke pressemødet havde fundet sted. Denne kategori kan være sigende i forhold til media event begrebet, og kan ligeledes sættes i relation til de journalistiske sfærer ved at krydsreferere kategorien til antallet af hhv. indekserende og reflektive artikler.

Overordnet set kommer indholdsanalysen til at være mindre nuanceret og et mere skarpt optrukket billede af virkeligheden, men vi mener, det er vigtigt for at få et bredere indblik i de to perioder.

3.4 Afgrænsning

Dette projekts genstandsfelt er præget af en afgrænsning fra en række danske medier og perspektiver på corona-krisen. Projektet vil centrere sig om DR.dk's mediedækning af corona-krisen af hhv. første bølge (2. marts - 22. marts) og anden bølge (22. oktober - 11. november). Det vil sige, at vi i dette projekt ikke vil foretage sammenligninger med andre danske mediers mediedækning. Vi vil udelukkende fokusere på, hvad der er karakteriserende for DR.dk's nyhedsdækning gennem første og anden bølge, hvor en sammenligning af de to bølger skal vise, om der er sket en udvikling i mediernes tilgang til corona-krisen. Vi har valgt at arbejde med DR.dk, da det er det et anerkendt public service medie i Danmark. Derudover har vi en formodning om, at de som statsejet medie på samme måde ikke er styret af kommercielle logikker, og derfor har bedre vilkår til at kunne leve op til de journalistiske idealer. Som public service medie har DR også til opgave at informere hele befolkningen. Selvom DR.dk selvfølgelig skriver til en specifik målgruppe, går vi ud fra, at det er mindre udtalt, end det fx ville være hos Berlingske. Ydermere er DR.dk det tredje mest læste online-medie i Danmark, ellers kun overgået af Ekstrabladet.dk og BT.dk (Ritzau, 2020).

Yderligere har vi valgt at afgrænse os fra interviewundersøgelser med danske journalister og medier. Det har vi fravalgt, da vi ikke vil undersøge, hvilke normative holdninger der har været

til DR.dk's dækning af corona-krisen. Det betyder dog ikke, at vi ikke vil berøre emnet samt eventuelt diskutere det normative perspektiv i projektet.

Ligeledes har vi valgt at afgrænse os fra DR.dk's redaktioner som eksempelvis udland, sport og musik. Det har vi gjort for at sikre, at vores empiri relaterer sig direkte til corona-krisens tag om Danmark.

Endvidere har vi i forhold til vores teori valgt at afgrænse os fra befolkningens dagsorden og Sorokas typologi. Selvom det muligvis kunne bidrage med nogle interessante perspektiver på sagen, er vores fokus på forholdet mellem mediernes dagsorden og den politiske.

Yderligere skal det noteres, at vi er opmærksomme på, at vi undersøger en problemstilling samtidig med, at den udfolder sig. Corona-pandemien udvikler sig hele tiden, og det må både Regeringen, medierne og det øvrige samfund forholde sig til. Selvom vi har valgt to tidsperioder, vi mener, der kan karakteriseres som værende en del af hhv. første og anden bølge af pandemien, er det klart, at pandemien stadig er i gang. Vi kan derfor ikke sige noget om det videre forløb på baggrund af vores undersøgelse eller konkludere noget endegyldigt.

Analyse

I dette afsnit vil vi indledningsvis gøre rede for vores tese om, at corona-krisen er et media event. Denne forventning vil vi uddybe på baggrund af teorien om media events. Dernæst vil vi gennemgå resultaterne fra indholdsanalysen. Gennemgangen vil være præget, af at hhv. første og anden bølge bliver opdelt ud for hver kategori, vi har kodet empirien for. På baggrund af resultaterne fra indholdsanalysen laves der en delkonklusion for første og anden bølge med henblik på vores hypoteser for DR.dk's mediedækning. Slutteligt vil vi diskutere delkonklusionen sammenholdt med vores teorier.

4.1 Corona-krisen som et media event

Som nævnt ovenfor er vi i dette projekt af den opfattelse, at corona-krisen i sig selv kan være et media event. Dette er dog ikke noget, som vi direkte har undersøgt ud fra vores empiri. Derimod vil vi argumentere for, at netop denne tese kan understøttes af teorien om media events.

Media events fordrer et brud med de traditionelle journalistiske normer. Da vi har en forventning om, at krisen har ændret det, der kan betegnes som de traditionelle normer og rutiner på de journalistiske redaktioner, kan der altså være tale om et media event. Brud med de traditionelle journalistiske normer mener vi sker i form af de mange planlagte begivenheder, vi har set siden marts måned. Her er der tale om fx. pressemøder, restriktioner udstedt af Regeringen og tidsbestemte opdateringer af antal smittede i medierne. Her ser vi også, hvordan medierne er blevet tildelt tid og rum til at organisere mediedækningen. Er der pressemøder om en pågældende aften, har man ofte kunne finde en historie en vis rum tid inden, om at dette finder sted. Det er med til at konstituere vigtigheden af begivenheden. Yderligere er nogle af de restriktioner, der meldes ud på pressemøderne, blevet givet til medierne forinden som historier.

Endvidere har vi en tese om, at journalisterne under corona-krisen har været mere afhængige af Regeringens udmeldinger på eksempelvis pressemøder. Dette iagttager vi ligeledes som et brud på den normale journalistiske tilgang til emner, da journalisterne før corona-krisen i højere grad selv har haft muligheden for at grave information frem. På grund af corona-krisen har dette ikke været en mulighed. Vi har ihvertfald en forventning om, at det ikke var en mulighed i starten af pandemien, da informationen om corona på det tidspunkt var sparsom. Især pressemøderne og dækningen heraf mener vi bærer de karakteristika, media events defineres af (se afsnit 2.1). Disse pressemøder har krævet opmærksomhed fra både medierne, der har til pligt at dække, hvad der er væsentligt i samfundet og fra de danske borgere, da vi er af det indtryk af, pressemøderne er blevet talt op til noget, man absolut skal følge med i. Det ser vi blive understøttet med en af de artikler, vi kodede som del af vores indholdsanalyse. Artiklen tager udgangspunkt i, at programmet Disney Sjøv som konsekvens af et pressemøde rykkes fra DR's tv-kanal til en anden kanal. Dermed bliver pressemødet tillagt en højere værdi og opmærksomhed end Disney Sjøv, som ellers altid har fundet sted på DR's tv-kanal kl. 19-20. Således bliver vante medierutiner tilsidesat i forbindelse med disse pressemøder. Endvidere har pressemøderne været præget af en vis historicitet, og trækker deres legitimitet herfra, hvilket ligeledes er karakteriserende for media events. Det ses blandt andet, når Statsministeren understreger, hvor ekstraordinær en situation denne sundhedskrise er (Regeringen 2020). Da vi forstår media events karakteristika som helt overordnede forhold, der generelt påvirker journalisters måde at producere nyheder på, forventer vi, at også DR.dk's dækning af corona-krisen kan forstås i disse termer.

4.2 Resultater fra indholdsanalysen

Det følgende afsnit vil starte med en gennemgang af vores resultater fra første og anden bølge, dog hver for sig (se bilag 3). Det gør vi for dernæst at sammenholde resultaterne på tværs af de to perioder, hvor vi vil diskutere dem med henblik på vores teorier.

Antal kilder

Vores sample fra første bølge har 130 artikler (se bilag 4) med i alt 292 kilder. Således var det gennemsnitlige antal kilder per artikel 2.25 med en median på 2. Oftest bestod de to kilder af Regeringen og en myndighed som fx. Sundhedsstyrelsen. I den anden bølge har vi 65 artikler (se bilag 4) med i alt 210 kilder. Gennemsnittet for antal kilder per artikel er 3.23 med en median på tre. For denne periode så vi ikke konsekvent tre bestemte kildetyper optræde sammen. Den anden bølge er derimod præget mere af en jævn blanding af anvendte kildetyper, hvilket giver et mere balanceret kildebillede (Bilag 3: 2-3).

Kildetyper

Første bølge

Af de 292 kilder i første bølge var størstedelen partskilder - 147 eller 50.3%. Dernæst var der 77 ekspertkilder, altså 26.4%. Cases og konsekvens eksperter udgjorde en væsentligt mindre andel af kilderne - hhv. 9.3% og 5.1%. Derudover kodede vi også efter andre kildetyper. Herunder var bl.a. Dronning Margrethe og skriftlige kilder som fx. hjemmesider og pressemeddelelser.

Hvis vi kigger nærmere på partskilderne, finder vi, at hele 47.6% var regeringspolitikere. Dernæst var de mest anvendte partskilder de 'øvrige partskilder' med 38.1%. Disse kilder var ofte repræsentanter for erhvervslivet og fagforeninger. Politiske kilder fra støtte- og oppositionspartier blev sjældent citeret i første bølge. Kun 4.1% af partskilderne var fra støttepartier og 7.5% fra oppositionspartier. Myndighederne blev også anvendt som partskilder i fire tilfælde. Således udgjorde de 2.7% af partskilderne fra første bølge (Bilag 3: 3-4).

Anden bølge

Partskilder optrådte endnu mere hyppigt i anden bølge. Af de 210 kilder var 124 - eller en andel på 59% - partskilder. På andenpladsen har vi 46 ekspertkilder. De udgør 21.9% af kilderne. Dernæst har vi 17 konsekvens eksperter med en andel på 8.1%. Det efterlader 10% til vores cases og 1% til 'andre kildetyper'. Det bemærkelsesværdige ved partskilderne er, at 38.7% udgøres af regeringspolitikere. Dermed er Regeringen den oftest citerede kildetype for anden bølge. Dernæst har vi 27.4% øvrige partskilder. Efterfølgende udgør oppositionspartierne 21% af partskilderne (Bilag 3: 3-4).

Myndigheder

Første bølge

Hvordan myndighederne bliver brugt, er også interessant at se nærmere på. I alt udgør myndighederne 49 af de 292 kilder, og er således de næstmest brugte kilder efter Regeringen. Her er det selvfølgelig værd at have in mente, at myndighederne består af flere forskellige offentlige institutioner. Men som det fremgår af vores kodning, spiller de ofte samme rolle i første bølge. I 59.2% af tilfældene bliver myndighederne brugt som ekspertkilder. Derudover bliver de brugt som konsekvens eksperter og partskilder ved hhv. 14.3% og 8.2% af tilfældene. Det er således sjældent, at myndighederne agerer partskilde i DR.dk's dækning af første bølge. Sidst men ikke mindst bliver myndighederne også citeret gennem 'andre kildetyper' ni gange eller ved 18.3% af tilfældene. Mens vi ikke har kodet specifikt efter dette, skønner vi dog, at denne type citering ofte forekommer i forbindelse med opdaterede retningslinjer og smittetal. Således kan der argumenteres for, at myndighedernes funktion i disse tilfælde var som eksperter. Antager vi, at dette er sandt, citeres myndigheder 78.5% af de gange, de optræder som ekspertkilde. Det kan vi dog ikke konkludere med sikkerhed på baggrund af vores kodning (Bilag 3: 5).

Anden bølge

I anden bølge bliver myndighederne anvendt 24 gange og i de fleste tilfælde - 66.7% - som ekspert. Ydermere anvendes de som partskilde seks gange - 25% - og to gange som andre kilder - 8.3%. På intet tidspunkt agerer de som konsekvens ekspert. Tæller man kategorien andre

kilder med under ekspert kategorien, så udfylder de rollen som ekspert 75% af tiden. Således ser vi særligt en stigning i anvendelsen af myndighederne som partskilder på bekostning af konsekvens eksperter og 'andre kildetyper' (Bilag 3: 5).

Refleksiv eller indekserende

Første bølge

Af vores kodning finder vi det også bemærkelsesværdigt, at der i første bølge, mod vores forventning, var et lille flertal af refleksive artikler på 56.1% (Bilag 3: 6). Deler vi perioden op i tre separate uger, bliver det dog tydeligt, at særligt første uge var domineret af indekserende artikler - 61.5% - mens tredje uge var domineret af refleksive artikler - 66.7%.

<i>Første bølge Refleksiv og indekserende: Uge efter uge</i>	Uge 1: Antal	Uge 1: Andel	Uge 2: Antal	Uge 2: Andel	Uge 3: Antal	Uge 3: Andel
Artikler i alt	13	100%	51	100%	66	100%
Indekserende artikler	8	61.5%	27	53%	22	33.3%
Refleksive artikler	5	38.5%	24	47%	44	66.7%

Figur 2

Anden bølge

Udvikling fra første bølge ser vi fortsætte i anden bølge. I det samlede billede fremgår det, at perioden generelt har været domineret af de refleksive artikler. Ud af i alt 65 artikler er 54 af dem refleksive. Samtidigt fylder de indekserende artikler relativt mindre med i alt 11 artikler (Bilag 3: 6).

Hertil har vi kodet udviklingen af de indekserende og refleksive artikler uge for uge:

<i>Anden bølge</i>	Uge 1:	Uge 1:	Uge 2:	Uge 2:	Uge 3:	Uge 3:
--------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

<i>Refleksiv og indekserende: Uge efter uge</i>	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Artikler i alt	27	100%	18	100%	20	100%
Indekserende artikler	7	26%	2	11.1%	2	10%
Refleksive artikler	20	74%	16	88.9%	18	90%

Figur 3

Ud af i alt 27 artikler i første uge er syv af dem indekserende og 20 af dem refleksive. For den anden uge er der et antal af 18 artikler, hvor to af dem er indekserende, mens 16 af dem er refleksive. Den sidste uge har et antal på 20 artikler. Heraf er 2 af dem igen indekserende og 18 refleksive. Ligesom vores overordnede kodning af anden bølge viste, så viser tabellen, at de refleksive artikler også var klart dominerende i alle af ugerne af anden bølge. I forlængelse af denne kodning har vi også kodet specifikt efter artiklernes udvikling før og efter minksagen med et skel d. 3-4. november (Bilag 3: 7). Her viste det sig, at der var en marginalt større andel af refleksive artikler efter minksagen med 85.2% op imod 81.6% før minksagen. Modsat så vi udviklingen for de indekserende falde fra 18.4% før minksagen til 14.8% efter minksagen.

Konflikt og balance

Første bølge

Kun 46 artikler fra første bølge efterlevede konfliktkriteriet eller balancenormen. Heriblandt var der kun et lille overlap på 12 artikler, der efterlevede begge. Særligt interessant er det, at kun 12 af 29 artikler med konflikt efterlevede balancenormen. Ydermere betyder dette også, at 84 af de 130 artikler, hverken havde konflikt eller balance (Bilag 3: 8-9).

Anden bølge

Af tallene fra anden periode fremgår det, at 51,6% af artiklerne har balance, og 41.5% har konflikt. Heraf var der i alt 23 artikler eller 35.3%, som indeholdt begge. Ydermere havde 85.2% af artiklerne med konfliktkriteriet også en balance mellem kilderne, mens 69.7% af de

balancerede artikler også levede op til kriteriet om konflikt. Således var der væsentligt større sammenhæng mellem konflikt og balance i anden bølge (Bilag 3: 8-9).

Pressemøder som objekt

Første bølge

Pressemøder fra Regeringen og myndighederne var i første bølge objekt for 20.7% af artiklerne - 27 af 130. I en periode på 21 dage finder vi det interessant, at der var så mange artikler, der tog direkte udgangspunkt i pressemøder. Kodningen viser også, at dette har en række implikationer for dækningens karakter. Eksempelvis var 23 af disse artikler indekserende, mod fire som var refleksive. Ligeledes var der blot fire af disse artikler, der var balancerede, og yderligere én som opfyldte konfliktkriteriet. Sidstnævnte var ikke balanceret (Bilag 3: 11-12).

Anden bølge

Af kodningen fremgår det, at af de 65 artikler var objektet for 14 eller 21.5% af dem et pressemøde. Grundet det mindre antal samlede artikler synes vi dog ikke, disse tal er direkte sammenlignelige med første bølge. Skal vi drage en konklusion, kunne det være, at det absolutte antal artikler som har pressemøder som objekt, er faldet med 13 i forhold til første bølge. Det er også interessant, at halvdelen af de 14 artikler med pressemøder som objekt i anden bølge var refleksive - en væsentlig stigning i forhold til første bølge (Bilag 3: 11-12).

Brug af grafikker

Første bølge

Sidst men ikke mindst har vi kodet efter DR.dk's brug af adfærdsvejledende grafikker som defineret i vores kodningsskema. Hertil forventede vi, at særligt artikler med adfærdsvejledende grafikker også var indekserende, da de adfærdsvejledende grafikker netop refererer anbefalinger fra Regeringen og myndigheder. Det viste sig dog, at der ikke var stor sammenhæng mellem adfærdsvejledende grafikker og indekserende artikler. Af de 69 artikler fra første bølge der havde en adfærdsvejledende grafik, var et lille flertal af disse - 38 - indekserende, imens 31 var refleksive (Bilag 3: 13).

Det bliver dog mere interessant, når vi ser på, hvem taler først i de artikler med grafikker (Bilag 3: 10). Af de 69 artikler med adfærdsvejledende grafikker taler Regeringen først i 33.3% og myndighederne i yderligere 17.4%. Dernæst taler øvrige ekspertkilder først i 13% af disse artikler (Bilag 3: 13-14).

Anden bølge

I kraft af vores hypotese om at dækningen af anden bølge var mere reflektiv, forventede vi ligeledes, at der var færre artikler med adfærdsvejledende grafikker i anden bølge. Dette ser vi til dels bekræftet, da kun 20 artikler - 30.8% - havde adfærdsvejledende grafikker. Ydermere er 15 af de 20 artikler kodet som indekserende, og vi ser derfor større sammenhæng mellem adfærdsvejledende grafikker og indekserende artikler i anden bølge (Bilag 3: 15).

Delkonklusion

Overordnet kan vi bekræfte vores hypoteser. Dog med visse nuancer. I forhold til antallet af kilder ses det tydeligt, at der i den anden bølge indgår flere kilder per artikel, selvom forskellen måske ikke er så stor, som vi kunne have forventet. Der er tale om en median på hhv. to kilder i første bølge og tre i den anden bølge. Endvidere fremgår det også af vores resultater, at Regeringen oftest får ordet først. Dette gælder for begge perioder, men i den anden periode af vores kodning kombineres det med en tredoblet stigning i antallet af kilder fra oppositionspartierne. Regeringen dominerer ligeledes partskilde kategorien, og indgår som kilde 70 gange i den første bølge mod 48 kilder i anden bølge. Til vores overraskelse så vi et lille flertal af refleksive artikler i første bølge, hvor 73 ud af 130 blev kodet som refleksive. Dog udviklede antallet af refleksive artikler sig, og er steget langsomt i takt med, at krisen udvikler sig. Kigger vi videre på den anden periode, udvikler andelen af refleksive artikler sig ligeledes. I den sidste uge af anden periode er det hele 90% af artiklerne, der kategoriseres som værende refleksive. Det støtter således vores sidste hypotese om en mere refleksiv dækning i den anden periode, vi har arbejdet med.

4.3 Diskussion af resultater

I dette afsnit vil vi yderligere sætte vores resultater i perspektiv ved hjælp af vores teori. Vi starter med at undersøge resultaterne i henhold til teorien om de journalistiske sfærer, derefter sammenholder vi dem med agenda-setting teorien for til sidst at diskutere det i henhold til

media event begrebet. Det skal noteres, at der sagtens kan findes overlap mellem vores resultater og de forskellige teorier. Opdelingen er for læsevenlighedens skyld.

De journalistiske sfærer

Generelt set peger vores resultater på, at corona-krisen i første bølge placeres af DR.dk i sfæren for konsensus. Der er flere indikatorer på dette. Heriblandt ser vi, hvordan der er et lavere antal af kilder med en median på to. Af vores observationer fremgår det, at de to kilder ofte er en regeringskilde efterfulgt af en myndighedskilde. De to kilder understøtter det fælles narrativ, der bygges, og bliver ikke brugt til at balancere hinandens udtalelser. Dette er ikke noget, vi direkte kan konkludere på baggrund af vores kodning, men er baseret på vores observationer med datasættet. Til gengæld kan vi på baggrund af vores resultater se, at der er få artikler, der lever op til balancenormen, samt efterlever konfliktkriteriet. Helt præcist er der tale om 84 artikler ud af 130 artikler, hvor der hverken er registreret konflikt eller balance. Det kan igen indikere, at der har været konsensus om corona, og journalisterne har derfor ikke fundet det nødvendigt at konstruere en konflikt. Dermed har der heller ikke været brug for at balancere kilders udtalelser mod hinanden. Det skal ikke forstås som, der i hele det øvrige samfund er konsensus. Der kan om håndteringen af corona godt være uenighed, men disse uenigheder er ikke repræsenteret i mediedækningen.

Her kan man ligeledes forestille sig, at der fra journalistisk hold er foretaget en vurdering af, hvorvidt de virkelighedssyn, der udgør disse uenigheder, truer de gængse normer i samfundet, som eks. Mette Frederiksens opfordring om at skulle udvise *samfundssind*.

Kigger vi direkte på det i forhold til, hvordan medierne forholder sig til den dagsorden, der konstitueres, ser vi også en udvikling, der peger i retning af, at der i begyndelsen af krisen var større fokus på direkte at informere borgerne, mens at der i den anden bølge er mere perspektiverende artikler. Udviklingen i antallet af hhv. indekserende og refleksive artikler kan understøtte dette. Selvom der overordnet for den første bølge er en større andel af refleksive artikler 56.1%, er der i den første uge af dækningen af corona-krisen et overvejende antal af artiklerne, der er indekserende. Her fremgår det, at medierne i høj grad blot refererer den politiske dagsorden. Fokus for dækningen af første bølge har altså været at informere borgerne om Regeringens tiltag og anbefalinger, hvoraf der ikke er skabt et rum til at diskutere disse. Følger man udviklingen op gennem anden periode, ender dækningen i tredje uge af anden bølge med at have 90% refleksive artikler. Disse bringer derfor i højere grad flere nuancer i spil. Det

understøttes desuden af det faktum, at der i den anden bølge er et større overlap af artikler med både balance og konflikt - 35.4% af alle artikler fra anden bølge havde både konflikt og balance, mens yderligere 21.6% havde enten konflikt eller balance. Alt dette tyder på, at dækningen af corona-krisen til en vis grad har bevæget sig fra sfæren konsensus til sfæren for legitim uenighed. Man kan forholde sig kritisk til, om der er stemmer i debatten, der er blevet ekskluderet, og om dækningen i så fald ville placere sig inden for sfæren for det afvigende, men da vi ikke kan se dette i vores datasæt, og ingen kilder ellers behandles kontroversielt, må vi gå ud fra, at emnet til at starte med falder under sfæren for konsensus. Det implicerer, at de journalistiske normer om objektivitet, neutralitet og balance i mindre grad efterleves. Endvidere har de to sfærer samme indflydelse på de journalistiske normer. Forskellen ligger i opfattelsen af emnet.

Agenda setting

Ser vi på vores resultater i forhold til agenda-setting teorien, står især et par af dem ud. Heraf er det relevant, at Regeringen i størstedelen af artiklerne i både første og anden periode får ordet først. Hvem der taler først, kan som nævnt være med til at afsløre artiklens vinkel og dermed være toneangivende for resten af artiklen. Der er dog nogle essentielle forskelle mellem første og anden bølge.

I den første bølge indgår Regeringskilder i 47.6% af artiklerne. Til sammenligning indgår der kilder fra oppositionspartierne i 7.5% af artiklerne. Yderligere er Regeringskilder oftest dem, der får ordet først med en andel på 29.2%. At Regeringen tildeles ordet først oftest, kan være udtryk for, at mediedækningen overvejende foregår på Regeringens præmisser. Hertil kan vi også spekulere, hvorvidt journalisterne aktivt har valgt at indeksere Regeringens dagsorden af hensyn til beskytte de førnævnte gængse normer i samfundet (jf. diskussion af journalistiske sfærer). Med andre ord har DR.dk måske selv fungeret som grænsemekanisme for de stemmer, der gør medierne i stand til at sætte dagsordenen.

Sammenligner vi det med resultaterne fra anden periode, finder vi, at Regeringen indgår som kilde i 38.7% af artiklerne mens kilder fra oppositionen findes i 21% af artiklerne. Yderligere tildeles Regeringen igen ordet først i langt størstedelen af artiklerne. Denne gang med en andel på 38.5%.

Her vil vi argumentere for, at der til trods for en stigning i antallet af gange Regeringen tildeles ordet først, er tale om, at medierne i højere grad har mulighed for at influere dækningen gennem oppositionspartierne, da vi netop ser en tredobling i antallet af dem som kilder. Sammenholder vi dette med ovenstående resultater, der viser, at der i anden periode også er flere artikler, der indeholder både konflikt, og som lever op til balancenormen, kan man forvente, at stigningen i antallet af de gange regeringskilder tildeles ordet først skyldes, at de udsættes for en kritik, som de efter balancenormen har ret til at svare på. Dette kan endvidere sammenholdes med begrebet politiseringsanledninger. Den første bølge af corona-krisen ved vi, i høj grad var præget af brede forlig. Derfor kunne oppositionspartierne ikke i samme udstrækning kritisere Regeringen, hvorimod at der i den anden bølge forventes en højere grad af politisk uenighed. Medierne har derfor haft mulighed for at bringe emner på dagsordenen, der efter ønsket om at tiltrække vælgere, har været fordelagtigt for oppositionspartierne at kommentere på. Således kan det siges, at DR.dk's dækning i den anden bølge tildels bærer præg af en evne til at sætte dagsordenen, til trods den er politisk betinget. Kigger vi på det i forhold til McCombs to niveauer af agenda-setting, kan det siges, at medierne, især under anden bølge, har haft mulighed for at influere det første niveau, altså hvilke problemstillinger der tildeles opmærksomhed, mens at oppositionspartierne måske i højere grad har været bestemmende for det andet niveau, og dermed influerer, hvordan borgerne tænker om den givne problemstilling. Dog skal det understreges, at den bredere vifte af kilder fra den anden bølge i lige så høj grad har haft mulighed for at influere borgernes tanker og holdninger. Her vælger vi dog at fremhæve oppositionspartier, da de har haft den mest markante stigning i representation fra første til anden bølge. Oppositionens større indflydelse på andet niveau af agenda setting understøttes yderligere af, at andelen af refleksive artikler også stiger i anden bølge. Her kan der muligvis argumenteres for, at medierne ligeledes har mulighed for at influere det andet niveau for agenda setting, da medierne, gennem de nuancer de tilskriver i artiklen, er med til ligeledes at influere, hvordan der tænkes om problemstillingen.

I henhold til den første bølge ser vi ligeledes, hvordan 27 artikler på periodens 21 dage tager udgangspunkt i et pressemøde. Her er der altså tale om, at et pressemøde er direkte genstand for artiklen. Af de 27 artikler er fire indekserende. I anden bølge er halvdelen af de 14 artikler, der tager udgangspunkt i et pressemøde, refleksive. Denne udvikling ser vi som indikativ for, at DR.dk forholder sig mere kritisk til udmeldinger fra pressemøderne, og i mindre grad blot videregiver information til læserne.

Kigger vi mere specifikt på de adfærdsvejledende grafikker, der indgår i nogle af artiklerne, skal det pointeres, at vi ikke fandt en sammenhæng mellem, hvorvidt der i artiklen indgår adfærdsvejledende grafikker, og hvorvidt den pågældende artikel er indekserende. Det tyder på, at der i dækningen, uanset om den er indekserende eller reflektiv, er et element af public service i form af at informere borgerne om fx myndighedernes råd til at undgå smitte. Dette kan også tænkes i forhold til væsentlighedsprincippet. De skal derfor ikke tænkes, som at DR.dk blot kopierer den politiske dagsorden, som ellers var udgangspunktet for kategorien.

Media events

Anskuer vi DR.dks dækning af corona-krisen i henhold til mediaevent begrebet, finder vi det især relevant for, hvor mange artikler der tager udgangspunkt i et pressemøde. Procentmæssigt er der tale om ca. 20% i hver bølge. Det stemmer ikke overens med antallet af pressemøder, der faktisk har fundet sted. Således skabes der om pressemøderne en vigtighed, hvoraf disse i kraft af den voldsomme dækning ligeledes får lov at være medskabere af det fælles narrativ, der dannes om krisen.

Vi kan også se den store frekvens af adfærdsvejledende grafikker i første bølge, som en indikation på, at der er tale om et media event. Det argumenterer vi for på baggrund af, at det var en lille håndfuld grafikker, som blev genbrugt på tværs af alle de pågældende artikler, samt at grafikkerne indekserer nye retningslinjer og tiltag fra både Regeringen og myndighederne. Således skabes der gennem store dele af corona-dækningen en rød tråd, som viser tilbage til Regeringens og myndighedernes pressemøder, som er de enkeltstående begivenheder, der har de tydeligste paralleller med media event-begrebet.

Konklusion

Vi kan i dette projekt konkludere, at DR.dk's dækning af hhv. første og anden bølge af pandemien er karakteriseret af en udvikling fra sfæren for konsensus mod sfæren for legitim uenighed.

Dækningen af den første bølge falder inden for sfæren for konsensus, og domineres af partskilder fra Regeringen. Dette kan skyldes en bred politisk konsensus, der gjorde sig gældende i perioden. Denne konsensus lader til at have elimineret politiseringsanledninger for

oppositionspartierne. Den første bølge er dermed ikke præget af konflikt. Som konsekvens heraf fandt vi også, at der i 101 ud af de 130 artikler fra første bølge ikke havde balance. Overordnet kan vi konkludere, at de journalistiske normer om objektivitet, neutralitet og balance frafalder i den første bølge. DR.dk's dækning kan på baggrund heraf forstås som værende mindre kritisk i begyndelsen af pandemien. Vi finder det dog vigtigt, at pointere at der selv inden for den første bølge sker en udvikling. Her er der tale om, at ovenstående karakteristika står klart i den første uge, hvorefter vi langsomt kan identificere en bevægelse mod en mere refleksiv dækning.

Generelt kan DR.dk's dækning af corona-krisens anden bølge ses som værende inden for sfæren for legitim uenighed. Her finder vi, ligesom forventet, flere nuancer end vi noterede os i den første bølge. Det kommer bl.a. til udtryk ved et mere alsidigt kildebillede. Som konsekvens heraf så vi færre artikler, der indekserede Regeringens dagsorden. Denne periode domineres derimod af refleksive artikler. Dette kan forstås som en indikation for, at DR.dk under denne bølge af pandemien i højere grad har efterlevet de journalistiske normer om objektivitet og neutralitet. Ligeledes adskiller den anden bølge sig fra den første, ved at være mere præget af politiseringsanledninger grundet anderledes emnekaraktistika. Derfor finder vi det ikke overraskende, at vores data viser en tredobbelt stigning i brugen af oppositionspartier som kilder. Dette kan betyde, at medierne i højere grad, gennem blandt andet oppositionspartierne, influerer dagsordenen.

Opsamlende kan det siges, at DR.dk's dækningen af corona-krisen i de to perioder med vores teoretiske blik for øje altså står i kontrast til hinanden.

Litteraturliste

Bøger

Elmelund-Præstekær, Christian (2014): "Analyse af medieindhold i bredden" I David Nicolas Hopmann & Morten Skovsgaard (red.). *Forskningsmetoder i journalistik og politisk kommunikation*, Hans Reitzel: s. 185-200.

Pedersen, K. B. (2012) "Socialkonstruktivisme" i Juul, S; Pedersen, B. K. (red.) *Videnskabsteori*, Hans Reitzels Forlag: København

Haslebo, Gitte og Haslebo, Magnus Harald (2010): "Goddag mand økseskaft: På sporet af det fraværende sprog" i Gitte Haslebo og Magnus Harald Haslebo (red.) *Nye veje for journalistik - når sproget skaber virkeligheder*, kap. 2. København: Dansk Psykologisk Forlag.

Tidsskriftartikler

Green-Pedersen, Christoffer & Stubager, Rune (2010): "Medierne og den politiske dagsorden: En tango med fører?" s. 326-344 i *Politica*.

McCombs, Maxwell (2005): "The Agenda-Setting Function of the Press" s. 156-168 i: G. Overholzer og K. Hall Jamieson (eds.): *The Press*. Oxford University Press.

Jørndrup, Hanne (2012): "Journalistik om et bebudet historisk øjeblik" s.28-54 I: *Kulturstudier nr. 1, 2012*.

Hallin, Daniel C. (1984): "The Media, the War in Vietnam, and Political support: A Critique of the Thesis of an Oppositional Media" *The Journal of Politics*, Vol. 46, no. 1, pp.2 -24.

Tv-indslag

TV2 NEWS, kl. 21:02. (29-03-2020): *Presselogen: Medier i en krisetid*.

http://www2.statsbiblioteket.dk/mediestream/tv/record/pvica_radioTV%3Adu%3Ab02857f8-2abf-4bb6-bbbb-a119a32a6273/query/Presselogen

Webartikler

Journalistforbundet. *Hvad er journalistik.* <https://journalistforbundet.dk/journalisterne-i-dj/foreningen/hvad-er-journalistik>

Jørgensen, Marlene (2020). *Nyhedsbrugere savner faktatjek og løsninger.*

<https://www.sdu.dk/da/nyheder/forskningsnyheder/nyhedsbrugere-savner-faktatjek-og-loesninger>

Regeringen. (07.12.2020): *Situationen kommer til at stille kæmpe krav til os alle sammen.*

<https://www.Regeringen.dk/nyheder/2020/statsminister-mette-frederiksens-indledning-paa-pressemoede-i-statsministeriet-om-corona-virus-den-11-marts-2020/>

Ritzau. (04.12.2020): *Ekstrabladet er Danmarks mest populære nyhedsmedie - DR er det mest anerkendte.*

<https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/ekstrabladet-er-danmarks-mest-populaere-nyhedsmedie---dr-er-det-mest-ankendte?publisherId=13559960&releaseId=13594975>